
Rekenkamercommissie gemeente Smallingerland

• • • • • • • • • •

*Jaarverslag 2021 van de
rekenkamercommissie van de
gemeente Smallingerland*

*Vastgesteld in de vergadering van de rekenkamercommissie van
23 maart 2022*

Jaarverslag 2021

Inleiding

Het doel van de rekenkamercommissie (rkc) Smallingerland is het versterken van de controlerende en kader stellende rol van de raad. Hiertoe verricht de commissie onafhankelijk onderzoek, dat gericht is op de effectiviteit en de efficiency van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en op het daarover uitbrengen van bruikbare adviezen. De rkc is van mening dat de uitvoering van haar taak moet leiden tot verbeteringen voor de gemeente en haar inwoners. In dit jaarverslag legt de rkc verantwoording af over de invulling en uitvoering van deze doelstelling in 2021.

Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie Smallingerland kent een gemengde samenstelling: vier externe leden (onder wie de voorzitter) en drie raadsleden. De zittingstermijn van zowel de externe leden als de raadsleden bedraagt vier jaar, waarbij de termijn voor de raadsleden parallel loopt aan de raadsperiode.

De externe leden treden terug op basis van een rooster van aftreden. In mei 2021 was de tweede en daarmee laatste zittingstermijn van mevrouw Fogl verstreken. Normaal gesproken was enige maanden vóór het verstrijken hiervan gestart met de wervings- en selectieprocedure voor haar opvolging. Om de beste kandidaat voor deze vacature te vinden wilde de rekenkamercommissie die procedure graag fysiek uit kunnen voeren. Omdat dat door de bijzondere Corona-omstandigheden niet mogelijk was heeft de rkc de raad gevraagd om de termijn van mevrouw Fogl bij hoge uitzondering met één jaar te verlengen. De raad heeft op 6 april 2021 positief op dit verzoek beslist.

Met het terugtreden van de heer Doddema als raadslid per 1 januari 2021 verviel ook zijn lidmaatschap van de rkc. De raad heeft op 9 maart 2021 mevrouw Mast als zijn opvolger benoemd.

De samenstelling van de commissie was daarmee in 2021 als volgt:

Externe leden

de heer P. den Besten, voorzitter
mevrouw E. Fogl
de heer P. Koster
de heer J.J.F. Rijnhart

•
•
•
•
•
•
•
•

Interne leden

mevrouw B.D. Mulder
mevrouw J. Mast - Nikkels
de heer Y. de Vries

Ambtelijk secretaris van de rkc is mevrouw J. Stienstra.

Onderzoeken

Evaluatie functioneren rekenkamercommissie

Zoals in de inleiding al gesteld ondersteunt de rekenkamercommissie de gemeenteraad van Smallingerland bij zijn kaderstellende en controlerende rol. De rekenkamercommissie voert daartoe onderzoeken uit naar rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid met betrekking tot relevante onderwerpen. Op basis van bevindingen worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan aan raad en college. De rekenkamercommissie heeft een wettelijk geborgde zelfstandige positie ten aanzien van de onderwerpkeuze en de uitvoering van onderzoeken.

Deze positie brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee. Daarom is het van belang dat de rekenkamercommissie periodiek haar functioneren evalueert en bijstuurt als dat noodzakelijk blijkt.

De commissie heeft in 2020 daarom besloten een onafhankelijke evaluatie naar haar eigen functioneren te laten uitvoeren. De centrale vraag van deze evaluatie luidde: hoe effectief is het werk van de rekenkamercommissie Smallingerland in de periode 2015 - 2019 geweest en welke leerpunten zijn hieruit te trekken voor de rekenkamercommissie en de gemeenteraad?

Op de vraag hoe effectief het werk van de rekenkamercommissie is geweest in de periode 2015-2019 was het antwoord: zeer effectief. De rapporten van de rekenkamercommissie leiden tot politiek debat en een aantal rapporten heeft directe doorwerking gehad door het moment van behandelen of is later als motie ingevoegd in beleid en processen. De rekenkamercommissie staat voor onafhankelijkheid en kwaliteit, maar kiest weloverwogen een rol als ondersteunend aan de raad.

De evaluatie heeft ook een aantal leerpunten opgeleverd. Allereerst zijn er praktische aandachtspunten in de werkwijze en de vastlegging daarvan. Vervolgens zijn er ook aanbevelingen gedaan om meer grip te krijgen op de rapportagekwaliteit. Er zijn met name aandachtspunten in de afrondende fase van onderzoeken: het formuleren van het raadsvoorstel, de werkwijze rond de bestuurlijke reactie en de opvolging van de aangenomen aanbevelingen.

Het evaluatierapport is in juli 2021 aan de raad aangeboden; zie de link [Eindrapport Evaluatie RKC Smallingerland.pdf](#)

•
•
•
•
•
•
•
•

Onderzoek gesubsidieerde instellingen

In 2020 is gestart met het onderzoek naar "Gesubsidieerde instellingen die gemeentelijk beleid uitvoeren".

Subsidies zijn voor gemeenten een belangrijk instrument voor het realiseren van maatschappelijke effecten. Met de verstrekking van subsidies wordt beoogd dat activiteiten en prestaties van de subsidieontvanger bijdragen aan de realisatie van de doelen van het gemeentelijke beleid.

Het totale financiële belang dat met het verstrekken van subsidies is gemoeid is aanzienlijk. Zo verstreekte de gemeente Smallingerland in totaal in 2019 ca. € 12,5 miljoen aan subsidies (excl. incidentele subsidies en subsidies kleiner dan € 1000).

In een gesprek met de raad is aangescherpt welke informatie met het onderzoek verkregen zou moeten worden en welke twee gesubsidieerde instellingen in de verdieping van het onderzoek onder de loep genomen zouden moeten worden. Hieruit kwamen de M.O.S. en de Lawei naar voren.

Eind september 2021 heeft de rkc het rapport van dit onderzoek aan de raad aangeboden.

De conclusie was dat de gemeente het subsidiebeleid goed heeft ingericht maar dat de nadruk meer op de procesmatige en financiële aspecten ligt en niet op de effecten van de subsidieverstrekking. Ook vertrouwt de gemeente vooral op de kennis en ervaring van het werkveld. De aanbeveling die hieruit voortvloeide was om subsidies te verbinden met de beoogde maatschappelijke effecten en de ambtelijke organisatie zich meer te laten ontwikkelen als stevige opdrachtgever richting de grote gesubsidieerde instellingen.

Ook de informatievoorziening aan de raad zou beter kunnen, zodat de raad meer grip krijgt op de beoogde doorwerking van de subsidieverstrekking en de te realiseren maatschappelijke resultaten. Het zou goed zijn als de raad periodiek een subsidiedebat zou voeren.

Het hele onderzoek is terug te vinden via de link [Subsidiebeleid in Smallingerland.pdf](#)

•
•
•
•
•
•
•
•

Volgende onderzoeken

Carins

Het was de bedoeling om in 2022 -in aansluiting op de eerder uitgevoerde nulmeting- te starten met het vervolgonderzoek naar Carins. Dit om te kunnen bepalen of Carins gebracht heeft wat beoogd werd met de oprichting van deze B.V.

De Corona-pandemie en daaraan gekoppelde interventies in het openbare leven zouden echter tot een vertroebeld onderzoek leiden wanneer dat in 2022 zou worden uitgevoerd. Er hebben zich immers omstandigheden voorgedaan die het functioneren van Carins in 2020 en 2021 hebben beïnvloed waardoor er geen onderbouwde uitspraken zouden kunnen worden gedaan over de vraag of de oprichting van Carins tot het beoogde resultaat heeft geleid. Vanuit onderzoekstechnisch perspectief is het beter om het onderzoek uit te voeren na minimaal 1 jaar regulier functioneren van Carins.

Vanwege deze omstandigheden heeft de rekenkamercommissie besloten om het onderzoek uit te stellen tot medio 2023. De raad is hier op 27 september 2021 per brief over geïnformeerd.

Dienstverlening

In december 2021 heeft de rkc de raad gemeld in 2022 een onderzoek uit te willen voeren naar het onderwerp "Dienstverlening". Voor verbeteringen op dit terrein is in mei 2019 door de raad budget beschikbaar gesteld. Dit onderwerp is door veel fracties naar voren gebracht in de inventarisatie-ronde van de RKC.

Participatie en Omgevingswet

In 2022 zal verder deelgenomen worden aan een Doe Mee-onderzoek over het onderwerp Participatie en Omgevingswet. Een Doe Mee-onderzoek wordt op hetzelfde moment bij meerdere gemeenten uitgevoerd waardoor ook een vergelijking tussen deze gemeenten mogelijk is.

Burgerparticipatie bestaat in steeds meer vormen: online, offline, door mee te denken of door zelf een initiatief op te zetten. In de praktijk blijkt het goed vormgeven van participatie best lastig. Met de invoering van de Omgevingswet wordt participatie verplicht. Dit onderzoek biedt de raad inzicht in hoe de gemeente invulling geeft aan participatie en welke stappen er op dit vlak nog te zetten zijn, met het oog op de invoering van de Omgevingswet.

Vergaderingen, bijzondere omstandigheden en overige activiteiten

De rkc heeft het afgelopen jaar acht keer vergaderd. De bijzondere Corona-omstandigheden hebben ook in 2021 het werk van de rkc

•
•
•
•
•
•
•
•

beïnvloed. Zo hebben sommige onderzoeken een langere doorlooptijd dan anders gekend en is er vaak digitaal vergaderd in plaats van fysiek. Uiteraard heeft de rkc ook in 2021 het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVR) gecontinueerd. Leden van de rkc namen verder deel aan (digitale) bijeenkomsten van (de Kring Noord van) de NVR.

Communicatie van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie heeft in 2021 één Nieuwsbrief uitgebracht en wel begin december. Met de Nieuwsbrieven geeft de rkc informatie over haar werkzaamheden, onder andere met betrekking tot nieuwe en lopende onderzoeken.

Financiën

In 2021 had de rkc de beschikking over een budget van € 60.730 (exclusief de kosten voor de ambtelijke ondersteuning). De bestedingen zijn als volgt, waarbij het restant terugvloeit in de algemene middelen:

	Begroot	Gerealiseerd
Onderzoekskosten	€ 29.240	€ 11.675
Vaste vergoeding externe commissieleden en reiskosten	€ 27.060	€ 22.974
Advertentiekosten	€ 2290	-
Lidmaatschappen, abonnementen	€ 580	€ 630
Overige kosten	€ 510	-
Overige personele lasten en representatiekosten	€ 370	-
Scholing/training	€ 260	-
Totaal	€ 60.310	€ 35.279

•
•
•
•
•
•
•
•

Een gedeelte van het gebudgetteerde bedrag voor onderzoekskosten is niet gebruikt. Dat heeft te maken met het feit dat de rkc in 2021 twee onderzoeken heeft afgerond waarvan de kosten voor een aanzienlijk deel al in 2020 waren betaald terwijl het uitzetten van volgende onderzoeken met name door de Corona-omstandigheden vertraging heeft opgelopen.